

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

САЖЕТИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ ЗА ПЕРИОД
ТОКОМ ГОДИНЕ КОЈИ ЈЕ ЗАВРШИО 30. ЈУНА 2021.

(неревидирани)

у складу са захтјевима Међународног рачуноводственог стандарда 34

Сарајево, 27. јули 2021. године

САДРЖАЈ

	Страна
Одговорност за финансијско извјештавање	1
Извјештај о добити или губитку	2
Извјештај о свеобухватној добити	3
Извјештај о финансијском положају	4
Извјештај о промјенама у капиталу	5
Извјештај о новчаним токовима	7
Извјештај о новчаним токовима	9-42
Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје	
1 Основне информације	
2 Основа за припрему	
3 Аранжман валутног одбора	
4 Класификација и мјерење фер вриједности финансијске имовине и финансијских обавеза	
5 Управљање финансијским ризицима	
6 Нето каматни приходи	
7 Нето приходи од накнада и провизија	
8 Нето реализовани добици од продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	
9 Нето добици / (губици) од курсних разлика	
10 Остали приходи	
11 Трошкови особља	
12 Административни и остали оперативни трошкови	
13 Нето отпуштање / (повећање) резервација за очекиване кредитне губитке	
14 Нето добит за период	
15 Готовина у страним валутама	
16 Депозити код иностраних банака	
17 Дужнички инструменти	
18 Монетарно злато	
19 Остале имовина	
20 Некретнине, опрема и нематеријална имовина	
21 Новчанице и кованице у оптицају	
22 Депозити банака	
23 Депозити Владе и осталих јавних институција	
24 Резервисања	
25 Преузете и потенцијалне обавезе	
26 Остале обавезе	
27 Капитал	
28 Новац и новчани еквиваленти	
29 Трансакције са повезаним лицима	
30 Ванбилансне ставке	
31 Чланство Босне и Херцеговине у Међународном монетарном фонду	
32 Догађаји послије датума извјештавања	

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

ОДГОВОРНОСТ ЗА ФИНАНСИЈСКО ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Управа Централне банке Босне и Херцеговине је одговорна за ове сажете финансијске извјештаје, који су припремљени у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине и Међународним рачуноводственим стандардом 34: „Финансијско извјештавање за периоде током године“.

Управа је одговорна за досљедну примјену одабраних рачуноводствених политика, доношење разумних и увјерљивих просуђивања и процјена и за вођење одговарајућих рачуноводствених евиденција које у сваком тренутку омогућавају припремање финансијских извјештаја. Управа има општу одговорност за предузимање корака који су јој у разумној мјери доступни и за спровођење таквих интерних контрола које омогућавају очување имовине Централне банке Босне и Херцеговине те спречавање и откривање превара и других неправилности.

Управни одбор је одговоран за надгледање процеса финансијског извјештавања Централне банке Босне и Херцеговине које извршава и преко Ревизорског комитета формираног као тијела Управног одбора. Након прегледа сажетих финансијских извјештаја од стране Ревизорског комитета, исти се одобравају од стране Управног одбора и подносе Предсједништву Босне и Херцеговине.

Ови неревидирани сажети финансијски извјештаји презентују истинито и вјерно, у свим значајним аспектима, финансијски положај Централне банке Босне и Херцеговине те резултате њеног пословања и новчаних токова на дан и за периоде презентоване у овим сажетим финансијским извјештајима.

Приложени неревидирани сажети финансијски извјештаји на странама од 2 до 42 одобрени су од стране Управног одбора 27. јула 2021. године.

др Сенад Софић
Предсједавајући Управног одбора
Гувернер

 mr Едис Ковачевић
Руководилац Одјељења за рачуноводство и финансије

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТИ ИЛИ ГУБИТКУ (НЕРЕВИДИРАНИ)

У хиљадама КМ	Напомена	За период			
		1.4. - 30.6. 2021.	1.4. - 30.6. 2020.	1.1. - 30.6. 2021.	1.1. - 30.6. 2020.
Каматни приходи		13.340	12.790	25.865	26.240
Каматни расходи		(10.156)	(7.607)	(19.619)	(14.671)
НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ	6	3.184	5.183	6.246	11.569
Приходи од накнада и провизија		5.080	4.042	9.760	8.930
Расходи од накнада и провизија		(197)	(174)	(383)	(341)
НЕТО ПРИХОДИ ОД НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА	7	4.883	3.868	9.377	8.589
Нето реализовани добици од продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	8	-	-	2.023	1.578
Нето добици / (губици) од курсних разлика	9	291	(181)	580	(56)
Остали приходи	10	1.328	121	1.324	136
ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ		9.686	8.991	19.550	21.816
Трошкови особља	11	(5.113)	(4.968)	(9.454)	(9.217)
Административни и остали оперативни трошкови	12	(2.635)	(2.297)	(4.830)	(4.210)
Трошкови амортизације	20	(625)	(638)	(1.244)	(1.273)
ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ		(8.373)	(7.903)	(15.528)	(14.700)
ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ ПРИЈЕ РЕЗЕРВАЦИЈА ЗА ОЧЕКИВАЊЕ КРЕДИТНЕ ГУБИТКЕ		1.313	1.088	4.022	7.116
Нето отпуштање / (повећање) резервација за очекиване кредитне губитке	13	114	(213)	30	(267)
НЕТО ДОБИТ ЗА ПЕРИОД	14	1.427	875	4.052	6.849

Одабране напомене на странама од 9 до 42 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

ИЗВЈЕШТАЈ О СВЕОБУХВАТНОЈ ДОБИТИ (НЕРЕВИДИРАНИ)

У хиљадама КМ	Напомена	За период			
		1.4. - 30.6. 2021.	1.4. - 30.6. 2020.	1.1. - 30.6. 2021.	1.1. - 30.6. 2020.
НЕТО ДОБИТ ЗА ПЕРИОД		1.427	875	4.052	6.849
Остали свеобухватни (губитак) / добит					
<i>Ставке које су или које се могу накнадно пренијети у добит или губитак:</i>					
Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит					
Нето промјена у фер вриједности током периода	17	(26.322)	46.149	(93.003)	55.755
Нето промјена у резервацијама за очекиване кредитне губитке призната у добит или губитак током периода	5.1.1.	33	180	138	241
Рекласификација у добит или губитак од продаје дужничких инструмената	8	-	-	(2.023)	(1.578)
		(26.289)	46.329	(94.888)	54.418
Монетарно злато					
Нето промјена у фер вриједности током периода	18	7.017	30.233	(11.260)	43.603
		7.017	30.233	(11.260)	43.603
Укупно остали свеобухватни (губитак) / добит		(19.272)	76.562	(106.148)	98.021
УКУПНО СВЕОБУХВАТНИ (ГУБИТАК) / ДОБИТ ЗА ПЕРИОД		(17.845)	77.437	(102.096)	104.870

Одабране напомене на странама од 9 до 42 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ (НЕРЕВИДИРАНИ)

У хиљадама КМ	Напомена	На дан		
		30. јун 2021.	31. децембар 2020.	
ИМОВИНА				
Готовина у страним валутама	15	436.429	142.202	
Депозити код иностраних банака	16	2.923.898	3.832.072	
Дужнички инструменти	17	10.534.450	9.601.315	
Монетарно злато	18	280.301	291.561	
Специјална права вучења у ММФ-у	31	4.175	879	
Потраживања по основу дивиденде		1.297	-	
Остале имовина	19	18.857	12.671	
Некретнине и опрема	20	47.673	48.560	
Нематеријална имовина	20	1.093	1.234	
Остале улагања		27.813	27.813	
УКУПНО ИМОВИНА		14.275.986	13.958.307	
ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ				
ОБАВЕЗЕ				
Новчанице и кованице у оптицају	21	6.441.286	6.172.457	
Депозити банака	22	5.941.736	5.901.142	
Депозити Владе и осталих јавних институција	23	1.007.461	897.044	
Резервисања	24	1.361	1.414	
Остале обавезе	26	3.907	3.919	
Укупно обавезе		13.395.751	12.975.976	
КАПИТАЛ				
Почетни капитал		25.000	25.000	
Резерве		851.183	957.331	
Нето добит за период		4.052	-	
Укупно капитал	27	880.235	982.331	
УКУПНО ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ		14.275.986	13.958.307	

Одабране напомене на странама од 9 до 42 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ (НЕРЕВИДИРАНИ)

У хиљадама КМ

	Почетни капитал	Генералне резерве (задржана добит)	Остале резерве	Резерве фер вриједности за дужничке и власничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	Резервације за очекиване кредитне губитке	Резерве фер вриједности за монетарно злато	Укупно резерве	Нето добит за период	Укупно капитал
Стање на дан 1. јануар 2021. године	25.000	545.203	31.300	291.527	1.598	87.703	957.331	-	982.331
Укупно свеобухватни губитак за период	-	-	-	(95.001)	113	(11.260)	(106.148)	4.052	(102.096)
Нето добит за период	-	-	-	-	-	-	-	4.052	4.052
Остали свеобухватни губитак	-	-	-	(95.001)	113	(11.260)	(106.148)	-	(106.148)
<i>Нето нереализоване негативне промјене у фер вриједности дужничких инструмената</i>	-	-	-	(93.003)	-	-	(93.003)	-	(93.003)
<i>Нето реализоване позитивне промјене у фер вриједности дужничких инструмената пренесене у добит или губитак</i>	-	-	-	(1.998)	-	-	(1.998)	-	(1.998)
<i>Нето повећање резервација за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте признато у добит или губитак</i>	-	-	-	-	138	-	138	-	138
<i>Нето отпуштање резервација за очекиване кредитне губитке пренесено у добит или губитак за продате дужничке инструменте</i>	-	-	-	-	(25)	-	(25)	-	(25)
<i>Нето нереализоване негативне промјене у фер вриједности монетарног злата</i>	-	-	-	-	-	(11.260)	(11.260)	-	(11.260)
Стање на дан 30. јуни 2021. године	25.000	545.203	31.300	196.526	1.711	76.443	851.183	4.052	880.235

Одабране напомене на странама од 9 до 42 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ (НЕРЕВИДИРАНИ) (НАСТАВАК)

У хиљадама КМ

	Почетни капитал	Генералне резерве (задржана добит)	Остале резерве Резерве фер виједности за дужничке и власничке инструменте по фер виједности кроз осталу свеобухватну добит	Резервације за очекиване кредитне губитке	Резерве фер виједности за монетарно злато	Укупно резерве	Нето добит за период	Укупно капитал
Стање на дан 1. јануар 2020. године	25.000	537.295	31.300	211.373	1.343	50.230	831.541	- 856.541
Укупно свеобухватна добит за период	-	-	-	54.236	182	43.603	98.021	6.849 104.870
Нето добит за период	-	-	-	-	-	-	-	6.849 6.849
Остале свеобухватна добит	-	-	-	54.236	182	43.603	98.021	- 98.021
<i>Нето нереализоване позитивне промјене у фер виједности дужничких инструмената</i>	-	-	-	55.755	-	-	55.755	- 55.755
<i>Нето реализоване позитивне промјене у фер виједности дужничких инструмената пренесене у добит или губитак</i>	-	-	-	(1.519)	-	-	(1.519)	- (1.519)
<i>Нето повећање у резервацијама за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте признато у добит или губитак</i>	-	-	-	-	241	-	241	- 241
<i>Нето отпуштање резервација за очекиване кредитне губитке пренесено у добит или губитак за продате дужничке инструменте</i>	-	-	-	-	(59)	-	(59)	- (59)
<i>Нето нереализоване позитивне промјене у фер виједности монетарног злата</i>	-	-	-	-	-	43.603	43.603	- 43.603
Стање на дан 30. јуни 2020. године	25.000	537.295	31.300	265.609	1.525	93.833	929.562	6.849 961.411

Одабране напомене на странама од 9 до 42 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА (НЕРЕВИДИРАНИ)

	Напомена	За период		
		1.1. - 30.6. 2021.	1.1. - 30.6. 2020.	
У хиљадама КМ				
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИХ АКТИВНОСТИ				
Нето добит за период		4.052	6.849	
Прилагођено за:				
Каматне приходе	6	(25.865)	(26.240)	
Каматне расходе	6	19.619	14.671	
Нето (отпуштање) / повећање резервација за очекиване кредитне губитке	13	(30)	267	
Нето реализоване (доброте) од продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	8	(2.023)	(1.578)	
Нето (доброте) / губитке од курсних разлика	9	(580)	56	
Приходе од донација	10	(2)	(34)	
Нето повећање у резервисањима		4	3	
Приход од дивиденде признат у добит или губитак амортизацију		(1.297)	-	
Нето новчани токови од оперативних активности прије промјена на пословној имовини и обавезама		(4.878)	(4.733)	
Промјене на пословној имовини и обавезама				
Смањење орочених депозита код иностраних банака		528.366	135.182	
(Повећање) дужничких инструмената		(1.026.138)	(342.919)	
(Повећање) остале имовине		(5.739)	(2.324)	
Повећање новчаница и кованица у оптицају	21	268.829	634.847	
Повећање / (смањење) депозита банака		42.635	(515.688)	
Повећање депозита Владе и осталих јавних институција		110.417	205.456	
(Смањење) / повећање осталих обавеза		(32)	11	
Исплате по основу резервисања		(57)	(59)	
Наплаћена камата		23.824	25.158	
Плаћена камата		(19.014)	(13.694)	
Нето новац од оперативних активности		(81.787)	121.237	
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ИНВЕСТИЦИОНИХ АКТИВНОСТИ				
Куповине непретнине, опреме и нематеријалне имовине		(216)	(1.451)	
Нето новац од инвестиционих активности		(216)	(1.451)	

Одабране напомене на странама од 9 до 42 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажети финансијски извјештаји за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА (НЕРЕВИДИРАНИ) (НАСТАВАК)

У хиљадама КМ Напомена	За период	
	1.1. - 30.6. 2021.	1.1. - 30.6. 2020.
Ефекти промјена у исправци вриједности за очекиване кредитне губитке на новац и новчане еквиваленте	95	(36)
Ефекти курсних промјена на новац и новчане еквиваленте	613	(66)
Нето (смањење) / повећање новца и новчаних еквивалената	(81.295)	119.684
Новац и новчани еквиваленти на почетку периода	2.909.688	2.498.972
Новац и новчани еквиваленти на крају периода	28	2.828.393

Одабране напомене на странама од 9 до 42 чине саставни дио ових сажетих финансијских извјештаја.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

ОДАБРАНЕ НАПОМЕНЕ УЗ САЖЕТЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ ЗА ПЕРИОД ТОКОМ ГОДИНЕ КОЈИ ЈЕ ЗАВРШИО 30. ЈУНА 2021. (НЕРЕВИДИРАНЕ)

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Централна банка Босне и Херцеговине („Централна банка“) је врховна монетарна власт државе Босне и Херцеговине („БиХ“). Њен статус је дефинисан Законом о Централној банци Босне и Херцеговине („Закон о Централној банци“), који је усвојила Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине 20. јуна 1997. године, сагласно Општем оквирном споразуму за мир у Босни и Херцеговини.

Централна банка је почела са радом 11. августа 1997. године.

Сједиште Централног уреда Централне банке је у Сарајеву, адреса Маршала Тита број 25.

Основни циљ Централне банке је да постигне и одржи стабилност домаће валуте тако што издаје домаћу валуту у складу са правилом валутног одбора. Правило валутног одбора, дефинисано Законом о Централној банци, подразумијева да се домаћа валута издаје само уз пуно покриће у слободно конвертибилним девизним резервама. Поред тога, Централна банка има обавезу да, на захтјев, без ограничења купује и продаје конвертибилну марку (KM) за евро (EUR) по службеном девизном курсу у износу 1,95583 KM = 1 EUR, који је одређен Законом о Централној банци.

Гарантована конвертибилност домаће валуте и потпуно покриће домаће валуте конвертибилним девизним резервама по аранжману валутног одбора су примарни циљеви Централне банке. Обезбеђење остваривања ових циљева чини да Централна банка по својој функцији није профитна институција.

Стога се остварена добит Централне банке за одређени период не користи као мјера успјешности пословања Централне банке. Све активности и операције Централне банке се предузимају како би се остварили законски постављени циљеви и задаци односно очувала стабилност домаће валуте у складу са правилом валутног одбора. Успјешност остварења наведених циљева се исказује кроз износ нето стране активе као показатеља стабилности домаће валуте.

У оквиру својих овлаштења утврђених Законом о Централној банци, Централна банка је потпуно независна од ентитета, јавних агенција и било којих других органа у извршавању својих циљева и задатака.

Кључно руководство Централне банке чине два тијела: Управни одбор и Управа.

Чланове кључног руководства Централне банке чине:

Управни одбор

др Сенад Софтић	предсједавајући
др Радомир Божић	члан
мр Шериф Исовић	члан
др Драган Кулина	члан
др Данијела Мартиновић	члан

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (НАСТАВАК)

Управа

др Сенад Софтић	губернер
мр Ернадина Бајровић	вице губернер
др Милица Лакић	вице губернер
Желимира Распудић	вице губернер (до 30. јуна 2021. године)

Чланове Ревизорског комитета Централне банке чине:

Ревизорски комитет

др Мила Гаџић	предсједавајућа
др Елвир Чизмић	члан
Радомир Репија	члан

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ

2.1. Изјава о усклађености

Ови сажети финансијски извјештаји припремљени су у складу са Међународним рачуноводственим стандардом 34 („MPC 34“): „Финансијско извјештавање за периоде током године“ објављеном од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде („OMPC“). Сажети финансијски извјештаји не укључују све информације које се захтијевају као дио цјеловитог сета финансијских извјештаја припремљених у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања („МСФИ“) те се требају читати заједно са посљедњим ревидираним финансијским извјештајима Централне банке за годину која је завршила 31. децембра 2020. („годишњи финансијски извјештаји“).

Одабране напомене које су дате уз ове сажете финансијске извјештаје појашњавају догађаје и трансакције значајне за разумијевање промјена у финансијском положају и успјешности Централне банке у односу на посљедње годишње финансијске извјештаје.

Ови сажети финансијски извјештаји су припремљени на основу претпоставке о временској неограничености пословања. Наставак отежаних околности у пословању Централне банке, узрокованих глобалном пандемијом COVID-19, није утицао на адекватност претпоставке. Више информација о околностима у којима је Централна банка обављала своје операције у извјештајном периоду је објављено у напомени 2.7.

Резултати пословања и извршених операција Централне банке који су приказани за извјештајни период и на извјештајни датум у овим сажетим финансијским извјештајима нису нужно индикативни за резултате пословања и операције Централне банке који се могу очекивати за 2021. годину.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

2.2. Основа за мјерење

Ови сажети финансијски извјештаји су припремљени примјеном обрачунске рачуноводствене основе и користећи историјски трошак као основу мјерења, изузев за наведене значајне ставке:

Ставка	Основа мјерења
Финансијска имовина по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	фер вриједност
Монетарно злато	фер вриједност

2.3. Функционална и извјештајна валута

Сажети финансијски извјештаји Централне банке приказани су у државној валути БиХ коју представља КМ. Све финансијске информације су заокружене на најближу хиљаду (уколико није другачије наведено).

2.4. Промјене МСФИ-ова

На дан одобрења ових сажетих финансијских извјештаја, одређене измјене постојећих стандарда и тумачења су на снази од 1. јануара 2021. године. Њихова примјена нема значајан утицај на сажете финансијске извјештаје Централне банке.

2.5. Рачуноводствене политике

Сажети финансијски извјештаји Централне банке су припремљени у складу са истим рачуноводственим политикама које су кориштене приликом припреме посљедњих годишњих финансијских извјештаја.

2.6. Значајна рачуноводствена просуђивања и процјене

Припрема финансијских извјештаја у складу са МСФИ захтијева од Управе кориштење просуђивања, процјена и претпоставки који утичу на примјену рачуноводствених политика и приказане износе имовине, обавеза, прихода, расхода и остале објављене информације у овим сажетим финансијским извјештајима. Стварни износи могу се разликовати од ових процјена.

Процјене и уз њих везане претпоставке које користи Управа су засноване на посљедњим расположивим поузданим информацијама приликом припреме ових сажетих финансијских извјештаја и исте се континуирано разматрају.

Ови сажети финансијски извјештаји су припремљени према условима који су постојали закључно са 30. јуном 2021. године. Услови у будућности могу бити другачији од оних који су резултирани финансијским информацијама објављеним у овим сажетим финансијским извјештајима.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

2.7. Утицај глобалне пандемије коронавируса COVID-19 на финансијски положај и успјешност Централне банке

Изузетно неповољни услови којима је пословање Централне банке било изложено у 2020. години усљед глобалне пандемије коронавируса COVID-19 наставили су отежавати одвијање пословних операција и посљедично су утицали на исказане износе имовине, обавеза, прихода и расхода Централне банке на извјештајни датум односно у извјештајном периоду.

Услови на међународном финансијском тржишту Еврозоне, на којем Централна банка инвестира девизне резерве, још увијек су под доминантним утицајем експанзивне монетарне политike Европске централне банке. Кључне каматне стопе Европске централне банке су биле непромијењене у извјештајном периоду са очекивањима да ће остати на истим или чак нижим нивоима и у будућем периоду. С друге стране, иако се привреда Еврозоне постепено почела отварати усљед побољшања ситуације повезане са пандемијом и знатним напретком у поступку вакцинација, наставак пандемије, ширење нових сојева вируса и његове посљедице на привредне и финансијске услове остају и даље извор ризика, несигурности и високе волатилности у окружењу.

Наведене околности су утицале на додатно погоршавање окружења негативних каматних стопа и приноса дужничких инструмената земаља Еврозоне, али и осцилације у њиховим цијенама у извјештајном периоду. Исто се рефлектовало на износ генерисаних каматних расхода инвестираних девизних резерви и фер вриједност финансијске имовине Централне банке. За више информација погледати напомене 6, 14 и 17.

Тренд високог нивоа вишке ликвидности у банкарском систему у БиХ је настављен и у извјештајном периоду као и током 2020. године. Централна банка је наставила са имплементацијом пројекта иновирања оквира политike обавезне резерве као јединог инструмента монетарне политike којег има на располагању по Закону о Централној банци. У извјештајном периоду уведена је негативна накнада на обавезну резерву по основу основице за обрачун у страним валутама и у домаћој валути са валутном клаузулом. Наведена мјера има за циљ подстицање држања депозита у домаћој валути у комерцијалним банкама односно дестимулисања њиховог депоновања у EUR валути. Ова мјера је усмјерена на јачање домаће валуте чиме се јача и њена стабилност. За више информација погледати напомене 6 и 22.

Остале значајне промјене приказане у овим сажетим финансијским извјештајима, у односу на посљедње годишње извјештаје, су објављене у одговарајућим напоменама где је било потребно.

Управа узима у обзир тренутну неизвесност у вези са утицајем глобалне пандемије коронавируса COVID-19 у погледу потенцијално значајног утицаја на целокупан финансијски положај и перформансе Централне банке.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

3. АРАНЖМАН ВАЛУТНОГ ОДБОРА

Законом о Централној банци дефинисано је оперативно правило „валутни одбор“ за издавање КМ, према којем се КМ издаје само уз пуно покриће у нето девизним резервама.

Члан 31. Закона о Централној банци захтијева да укупан износ њене монетарне пасиве никада не буде већи од њених нето девизних резерви.

Детаљи поштовања тог правила су следећи:

	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
У хиљадама КМ		
Бруто девизне резерве	14.180.550	13.868.029
Готовина у страним валутама	436.429	142.202
Депозити код иностраних банака	2.923.898	3.832.072
Дужнички инструменти	10.534.450	9.601.315
Монетарно злато	280.301	291.561
Специјална права вучења у ММФ-у	4.175	879
Потраживања по основу дивиденде	1.297	-
Обавезе према нерезидентима	1.895	1.688
Нето девизне резерве		
(Бруто девизне резерве умањене за обавезе према нерезидентима)	14.178.655	13.866.341
Монетарна пасива	13.390.483	12.970.643
Новчанице и кованице у оптицају	6.441.286	6.172.457
Депозити банака	5.941.736	5.901.142
Депозити Владе и осталих јавних институција	1.007.461	897.044
НЕТО СТРАНА АКТИВА	788.172	895.698
(Нето девизне резерве умањене за монетарну пасиву)		

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

3. АРАНЖМАН ВАЛУТНОГ ОДБОРА (НАСТАВАК)

Нето страна актива Централне банке је главни финансијски индикатор постизања и одржавања стабилности домаће валуте у БиХ и њена главна мјера успешног пословања. Пошто чини дио бруто девизних резерви, износ нето стране активе не може се сматрати расположивим за фискалне намјене, него као износ који гарантује стабилност домаће валуте и апсорбује потенцијалне финансијске ризике који произилазе из управљања бруто девизним резервама. На дан 30. јуна 2021. године нето девизне резерве прелазе монетарну пасиву за 788.172 хиљаде КМ чиме је обезбеђен адекватан ниво девизних резерви и домаћа валута у потпуности стабилна (31. децембар 2020: 895.698 хиљада КМ).

Осцилације тржишних цијена дужничких инструмената и монетарног злата доминантно утичу на износ нето стране активе. Више информација о промјенама на позицијама дужничких инструмената и монетарног злата је објављено у напоменама 17 и 18.

4. КЛАСИФИКАЦИЈА И МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА

Фер вриједност је цијена која би била остварена продајом имовине или плаћена за пренос обавезе у уредној трансакцији између тржишних учесника на датум мјерења, независно од тога да ли је она видљива директно или процјењена неком другом методом вредновања. Приликом процјењивања фер вриједности имовине или обавезе, Централна банка узима у обзир карактеристике имовине или обавезе коју би тржишни учесници узели у обзир приликом процјењивања њихове цијене на датум мјерења.

Процењене фер вриједности финансијске имовине и финансијских обавеза Централне банке су одређене користећи расположиве тржишне информације, уколико их има, и одговарајуће методологије вредновања.

Осим тога, у сврху финансијског извјештавања, мјерење фер вриједности се категорише у ниво 1, 2 или 3 у зависности од степена расположивости и значаја улазних података за цјелокупно мјерење фер вриједности, што је описано у наставку:

- Ниво 1 улазни подаци су котиране цијене (неприлагођене) за идентичну имовину и обавезе на активним тржиштима којима Централна банка може приступити на датум мјерења;
- Ниво 2 улазни подаци су подаци, осим котираних цијена укључених у ниво 1, који су било директно или индиректно расположиви за имовину и обавезе; и
- Ниво 3 улазни подаци су подаци који нису расположиви за имовину или обавезе.

4.1. Финансијска имовина мјерена по фер вриједности

У хиљадама КМ

30. јуни 2021.

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска имовина				
<i>Финансијска имовина мјерена по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит</i>				
Дужнички инструменти	10.534.450	-	-	10.534.450
Монетарно злато	280.301	-	-	280.301
УКУПНО	10.814.751	-	-	10.814.751

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

4. КЛАСИФИКАЦИЈА И МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА (НАСТАВАК)

4.1. Финансијска имовина мјерена по фер вриједности (наставак)

У хиљадама КМ

31. децембар 2020.

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска имовина				
Финансијска имовина мјерена по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит				
Дужнички инструменти	9.601.315	-	-	9.601.315
Монетарно злато	291.561	-	-	291.561
УКУПНО	9.892.876	-	-	9.892.876

4.2. Финансијска имовина и финансијске обавезе које се не мјере по фер вриједности

У хиљадама КМ

30. јуни 2021.

	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност
Финансијска имовина		
Финансијска имовина мјерена по амортизованим трошку:		
Готовина у страним валутама	436.429	436.429
Депозити код иностраних банака	2.923.898	2.916.683
Специјална права вучења у ММФ-у	4.175	4.175
Потраживања по основу дивиденде	1.297	1.297
Остале финансијске имовина	3.282	3.282
	3.369.081	3.361.866
Финансијска имовина мјерена по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит:		
Остале улагања	27.813	27.813
	27.813	27.813
Укупно	3.396.894	3.389.679
Финансијске обавезе		
Финансијске обавезе мјерене по амортизованим трошку:		
Новчанице и кованице у оптицају	6.441.286	6.441.286
Депозити банака	5.941.736	5.927.538
Депозити Владе и осталих јавних институција	1.007.461	1.005.054
Остале финансијске обавезе	3.776	3.776
Укупно	13.394.259	13.377.654

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

4. МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА (НАСТАВАК)

4.2. Финансијска имовина и финансијске обавезе које се не мјере по фер вриједности (наставак)

У хиљадама КМ

31. децембар 2020.

	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност
Финансијска имовина		
Финансијска имовина мјерена по амортизованим трошку:		
Готовина у страним валутама	142.202	142.202
Депозити код иностраних банака	3.832.072	3.823.212
Специјална права вучења у ММФ-у	879	879
Остале финансијске имовина	2.496	2.496
	3.977.649	3.968.789
Финансијска имовина мјерена по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит:		
Остале улагања	27.813	27.813
	27.813	27.813
Укупно	4.005.462	3.996.602
Финансијске обавезе		
Финансијске обавезе мјерене по амортизованим трошку:		
Новчанице и кованице у оптицају	6.172.457	6.172.457
Депозити банака	5.901.142	5.887.547
Депозити Владе и осталих јавних институција	897.044	894.977
Остале финансијске обавезе	3.759	3.759
Укупно	12.974.402	12.958.740

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Основни финансијски ризици којима се Централна банка излаже у свакодневном пословању су:

- Кредитни ризик,
- Тржишни ризик (каматни ризик, ризик цијене злата и девизни ризик) и
- Ризик ликвидности.

5.1. Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик од неизвршења уговорних обавеза од стране друге уговорне стране или емитента дужничких хартија од вриједности с фиксним приходом, при чему уговорна страна представља субјекта код којег се, у складу с прописима Централне банке, држе или су инвестирана средства девизних резерви.

За средства која су евидентирана у ванбилиансној евиденцији, Централна банка није изложена кредитном ризику, јер сав ризик који евентуално произилази из основа пласмана тих средстава сносе уговорно власници средстава (погледати напомене 30 и 31).

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.1. Изложеност кредитном ризику

Сљедећа табела приказује усклађивање између почетног и закључног стања исправке вриједности за финансијску имовину за извјештајне периоде:

У хиљадама КМ

	2021.			2020.			Укупно	
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	
1. Дужнички инструменти								
На дан 1. јануар	1.598	-	-	1.598	1.343	-	-	1.343
Повећања очекиваних кредитних губитака	336	-	-	336	420	-	-	420
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(42)	-	-	(42)	(41)	-	-	(41)
Отпуштање због доспјелих инструмената	(156)	-	-	(156)	(138)	-	-	(138)
<i>Нето повећање током периода</i>	138	-	-	138	241	-	-	241
Отпуштање због продатих инструмената	(25)	-	-	(25)	(59)	-	-	(59)
На дан 30. јуни	1.711	-	-	1.711	1.525	-	-	1.525
2. Депозити код иностраних банака								
На дан 1. јануар	807	-	-	807	724	-	-	724
Повећања очекиваних кредитних губитака	1.877	-	-	1.877	1.963	-	-	1.963
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(73)	-	-	(73)	(160)	-	-	(160)
Отпуштање због престанака признавања орочених депозита	(1.960)	-	-	(1.960)	(1.776)	-	-	(1.776)
На дан 30. јуни	651	-	-	651	751	-	-	751

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.1. Изложеност кредитном ризику (наставак)

	2021.				2020.			
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно
3. Специјална права вучења у ММФ-у								
На дан 1. јануар	-	-	-	-	-	-	-	-
Повећања очекиваних кредитних губитака	-	-	-	-	-	-	-	-
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	-	-	-	-	-	-	-	-
На дан 30. јуни	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Остала финансијска имовина								
На дан 1. јануар	5	-	613	618	5	-	600	605
Повећања очекиваних кредитних губитака	4	-	1	5	4	-	-	4
Отпуштања очекиваних кредитних губитака	(17)	-	-	(17)	(5)	-	-	(5)
На дан 30. јуни	(8)	-	614	606	4	-	600	604
Укупно почетно стање на дан 1. јануар	2.410	-	613	3.023	2.072	-	600	2.672
Укупно нето (отпуштање) / повећање током периода	(56)	-	1	(55)	208	-	-	208
Укупно закључно стање на дан 30. јуни	2.354	-	614	2.968	2.280	-	600	2.880

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.2. Концентрација кредитног ризика

а) Максимална изложеност кредитном ризику - Финансијска имовина која је предмет умањења

Сљедећа табела приказује максималну изложеност финансијске имовине Централне банке кредитном ризику, анализирану по класама финансијских инструмената за које се очекивани кредитни губици рачунају и признају:

У хиљадама КМ

Класе финансијских инструмената	30. јуни 2021.			31. децембар 2020.			Укупно	
	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Укупно	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	
Готовина у страним валутама								
Бруто књиговодствена вриједност	436.429	-	-	436.429	142.202	-	-	142.202
Исправка вриједности	-	-	-	-	-	-	-	-
Књиговодствена вриједност	436.429	-	-	436.429	142.202	-	-	142.202
Депозити код иностраних банака								
Бруто књиговодствена вриједност	2.924.549	-	-	2.924.549	3.832.879	-	-	3.832.879
Исправка вриједности	(651)	-	-	(651)	(807)	-	-	(807)
Књиговодствена вриједност	2.923.898	-	-	2.923.898	3.832.072	-	-	3.832.072
Дужнички инструменти								
Бруто књиговодствена вриједност	10.534.450	-	-	10.534.450	9.601.315	-	-	9.601.315
Резервације за очекиване кредитне губитке (признате у осталој свеобухватној добити)	(1.711)	-	-	(1.711)	(1.598)	-	-	(1.598)
Књиговодствена вриједност	10.534.450	-	-	10.534.450	9.601.315	-	-	9.601.315
Специјална права вучења у ММФ-у								
Бруто књиговодствена вриједност	4.175	-	-	4.175	879	-	-	879
Исправка вриједности	-	-	-	-	-	-	-	-
Књиговодствена вриједност	4.175	-	-	4.175	879	-	-	879
Остала финансијска имовина								
Бруто књиговодствена вриједност	3.287	-	601	3.888	2.501	-	613	3.114
Исправка вриједности	(5)	-	(601)	(606)	(5)	-	(613)	(618)
Књиговодствена вриједност	3.282	-	-	3.282	2.496	-	-	2.496

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

б) Максимална изложеност кредитном ризику - Финансијска имовина која није предмет умањења

	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
У хиљадама КМ		
Књиговодствена вриједност		
Монетарно злато	280.301	291.561
Остала улагања	27.813	27.813
УКУПНО	308.114	319.374

Концентрација према кредитном рејтингу

Сљедеће табеле приказују анализу концентрације кредитног ризика за депозите код иностраних банака и дужничке инструменте Централне банке на извјештајне датуме:

Кредитни рејтинг	Депозити код иностраних банака		У хиљадама КМ
	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.	
AAA	1.525.288		1.743.280
AA+	-		-
AA	136.694		722.841
AA-	-		-
A+	160.316		391.013
A	991.049		875.542
A-	1.231		-
II ¹	9.477		410
BBB+	99.843		98.986
УКУПНО	2.923.898		3.832.072

¹ Међународне институције (енг. International institutions)

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.1. Кредитни ризик (наставак)

5.1.2. Концентрација кредитног ризика (наставак)

Кредитни рејтинг	Дужнички инструменти		У хиљадама КМ
	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.	
AAA	2.327.665	2.164.263	
AA+	1.434.177	1.283.772	
AA	3.523.584	3.170.119	
AA-	1.322.039	1.269.603	
A+	71.444	-	
A	-	-	
A-	1.247.299	1.095.368	
BBB+	-	-	
BBB	-	-	
BBB-	608.242	618.190	
УКУПНО	10.534.450	9.601.315	

5.2. Тржишни ризик

Тржишни ризик је ризик од промјене тржишне вриједности финансијске имовине и инструмената усљед промјене услова на финансијским тржиштима.

У сврху квантификације ефеката тржишног ризика на вриједност девизних резерви Централна банка користи концепт „вриједности под ризиком“ (VaR - Value at Risk). Вриједност VaR за тржишни ризик се израчунава аналитичком (параметарском) методом, на основу средње вриједности добитка/губитка или стопе приноса посматраног портфоља и стандардне девијације посматраних података. Централна банка при обрачуну VaR примјењује ниво поузданости од 99% за временски интервал од десет дана.

На дан 30. јуни 2021. године, изложеност девизних резерви Централне банке која укључује промјене цијена финансијских инструмената и промјене девизних курсева у односу на КМ износи 63.208 хиљада КМ (31. децембар 2020. године: 61.117 хиљада КМ), што представља еквивалент 0,44% укупне финансијске имовине (31. децембар 2020. године: 0,44 % укупне финансијске имовине).

Вриједности VaR на извјештајне датуме дати су у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	30. јуни	31. децембар
	2021.	2020.
Каматни ризик	49.461	44.722
Ризик промјене еурске цијене монетарног злата	13.413	16.097
Девизни ризик	334	298
Укупно VaR	63.208	61.117

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.2. Тржишни ризик (наставак)

5.2.1. Девизни ризик

Девизни ризик је ризик промјене вриједности девизне имовине и обавеза усљед промјене девизног курса. Централна банка је изложена девизном ризику кроз трансакције у страним валутама. Управљање девизним ризиком проводи се првенствено кроз усклађивање валутне структуре имовине и обавеза Централне банке, као и постављањем квантитативних ограничења за изложеност девизном ризику.

Управљање и контролу девизног ризика Централна банка осигурава строгим поштовањем одредби Закона о Централној банци и интерним актима Централне банке.

Највећи дио бруто девизних резерви држи се у EUR, а максималан износ који се може држати у другим конвертибилним валутама осим EUR не може бити већи од 50% од укупног износа несмањеног капитала и резерви Централне банке.

5.2.2. Каматни ризик

Каматни ризик је ризик промјене тржишне вриједности финансијске имовине усљед неповољних кретања каматних стопа. Каматним ризиком се управља одређивањем прихватљиве дужине трајања орочења и рока доспијећа финансијских инструмената у које се инвестира. Максималан рок инвестицирања депозита код иностраних банака је једна година, док је максималан рок инвестицирања дужничких инструмената са фиксним приходим десет година.

5.3. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности се односи на могуће потешкоће у брзој ликвидацији дијела имовине, што је могуће у ситуацији у којој су тржишни услови неповољни и такође, када дође до непожељног кретања цијена.

С обзиром на обавезу гарантовања конвертибилности КМ, дневна ликвидност мора бити обезбеђена рочном усклађеношћу девизних резерви Централне банке.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

5. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

5.3. Ризик ликвидности (наставак)

Сљедеће табеле приказују рочност финансијских обавеза Централне банке на извјештајне датуме на основу преосталог уговорног доспијећа од датума извјештавања:

30. јуни 2021.

У хиљадама КМ	До 3 мјесеца	До 12 мјесеци	Од 1 до 3 године	Преко 3 године	Без одређеног доспијећа		Укупно
					одређеног доспијећа	Укупно	
Новчанице и кованице у оптицају	6.441.286	-	-	-	-	6.441.286	
Депозити банака	5.941.736	-	-	-	-	5.941.736	
Депозити Владе и осталих јавних институција	1.007.461	-	-	-	-	1.007.461	
Остале финансијске обавезе	3.776	-	-	-	-	3.776	
УКУПНО ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	13.394.259					- 13.394.259	

31. децембар 2020.

У хиљадама КМ	До 3 мјесеца	До 12 мјесеци	Од 1 до 3 године	Преко 3 године	Без одређеног доспијећа		Укупно
					одређеног доспијећа	Укупно	
Новчанице и кованице у оптицају	6.172.457	-	-	-	-	6.172.457	
Депозити банака	5.901.142	-	-	-	-	5.901.142	
Депозити Владе и осталих јавних институција	897.044	-	-	-	-	897.044	
Остале финансијске обавезе	3.759	-	-	-	-	3.759	
УКУПНО ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	12.974.402					- 12.974.402	

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

6. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2021.	1.4. - 30.6. 2020.	1.1. - 30.6. 2021.	1.1. - 30.6. 2020.
Каматни приходи по основу:				
Дужничких инструмената (напомена 17)	8.546	9.683	17.180	19.508
Ефеката негативне пасивне каматне стопе на депозите домаћих комерцијалних банака	4.794	3.105	8.685	6.723
Финансијске имовине по амортизованом трошку	-	2	-	9
Укупно	13.340	12.790	25.865	26.240
Каматни расходи по основу:				
Ефеката негативних каматних стопа на дужничке инструменте (напомена 17)	(5.747)	(3.490)	(10.561)	(6.746)
Ефеката негативних каматних стопа на депозите код иностраних банака	(4.409)	(4.117)	(9.058)	(7.925)
Укупно	(10.156)	(7.607)	(19.619)	(14.671)
Нето каматни приходи	3.184	5.183	6.246	11.569

Основицу за обрачун камата на депозите комерцијалних банака генерише укупан износ депозита домаћих комерцијалних банака на рачунима резерви током десетодневног обрачунског периода, који се састоје од износа обавезних резерви и износа средстава изнад обавезних резерви.

Стопа обавезне резерве коју Централна банка примјењује на основицу за обрачун обавезне резерве једнако за све домаће комерцијалне банке износи 10%.

Од 1. јуна 2021. године, а у склопу пројекта увођења новог оквира обавезне резерве, Централна банка је почела обрачунавати накнаду на износ средстава обавезне резерве по основу основице у страним валутама и основице у домаћој валути са валутном клаузулом. Накнада се обрачунава и на износ средстава изнад обавезне резерве. На износ средстава обавезне резерве по основу основице у домаћој валути Централна банка не обрачунава накнаду.

Стопа накнаде коју Централна банка примјењује на износ средстава обавезне резерве и износ средстава изнад обавезне резерве везана је за износ каматне стопе на стално расположиву могућност депоновања код Европске централне банке с тим да се, у случају обрачуна накнаде на износ средстава обавезне резерве, каматна стопа додатно умањује за 10 базних поена.

Ефекти негативних каматних стопа на депозите домаћих комерцијалних банака су резултат негативне каматне стопе на износ средстава обавезне резерве по основу основице у страним валутама, основице у домаћој валути са валутном клаузулом и средстава изнад обавезне резерве. Каматна стопа на стално расположиву могућност депоновања код Европске централне банке у извјештајним периодима је износила (0,50)%. Током извјештајних периода стопе накнада Централне банке су имале сљедеће вриједности:

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

6. НЕТО КАМАТНИ ПРИХОДИ (НАСТАВАК)

Основица за обрачун накнаде	Период	Стопа накнаде Централне банке
2021.		
Средства обавезне резерве		
Основица у домаћој валути	1.1. - 30.6.	0,00%
Основица у страним валутама	1.1. - 31.5.	0,00%
Основица у домаћој валути са валутном клаузулом	1.1. - 31.5.	0,00%
Основица у страним валутама	1.6. - 30.6.	(0,60)%
Основица у домаћој валути са валутном клаузулом	1.6. - 30.6.	(0,60)%
Средства изнад обавезне резерве	1.1. - 30.6.	(0,50)%
2020.		
Средства обавезне резерве		
Основица у домаћој валути	1.1. - 30.6.	0,00%
Основица у страним валутама	1.1. - 30.6.	0,00%
Основица у домаћој валути са валутном клаузулом	1.1. - 30.6.	0,00%
Средства изнад обавезне резерве	1.1. - 30.6.	(0,50)%

Висине стопа накнада које Централна банка примјењује по питању инструмента обавезне резерве су одређене искључиво за покриће њених опортунитетних трошкова који настају по основу држања депонованих средстава домаћих комерцијалних банака и у сврху јачања домаће валуте.

Ефекти негативних каматних стопа од каматоносне финансијске имовине су резултат негативних каматних стопа и приноса обрачунатих на депозите код иностраних банака и дужничке инструменте, а које се, у складу с актуелним тржишним условима и дозвољеним законским могућностима инвестирања девизних резерви Централне банке, нису могле избећи.

Ефекти негативних каматних стопа на депозите код иностраних банака укључују износ од 7.040 хиљада КМ на орочене депозите и износ од 2.018 хиљада КМ на депозите по виђењу у периоду 1.1. - 30.6.2021. године (у периоду 1.1. - 30.6.2020. године укључивали су износ од 5.898 хиљада КМ на орочене депозите и износ од 2.027 хиљада КМ на депозите по виђењу).

Просјечна стопа ефективног приноса на дужничке инструменте износи 0,17% у периоду 1.1. - 30.6.2021. године (у периоду 1.1. - 30.6.2020. године износила је 0,32%).

Просјечна стопа негативног ефективног приноса на депозите код иностраних банака износи 0,54% у периоду 1.1. - 30.6.2021. године (у периоду 1.1. - 30.6.2020. године износила је 0,48%).

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

7. НЕТО ПРИХОДИ ОД НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2021.	1.4. - 30.6. 2020.	1.1. - 30.6. 2021.	1.1. - 30.6. 2020.
Приходи од накнада и провизија по основу:				
услуга за домаће банке	4.639	3.735	8.939	8.308
услуга за Владу и друге небанкарске комитенте	441	307	821	622
Укупно	5.080	4.042	9.760	8.930
Расходи од накнада и провизија по основу:				
чувања и осталих расхода за дужничке инструменте	(188)	(163)	(364)	(320)
трансакција са банкама у иностранству	(8)	(9)	(16)	(17)
осталих расхода од накнада и провизија	(1)	(2)	(3)	(4)
Укупно	(197)	(174)	(383)	(341)
Нето приходи од накнада и провизија	4.883	3.868	9.377	8.589

Током извјештајног периода Централна банка је ревидирала и утврдила нове тарифе накнада за услуге које пружа домаћим банкама, депонентима и другим небанкарским комитентима. Примјена нових тарифа накнада за ове услуге је почела од 1. маја 2021. године.

8. НЕТО РЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ОД ПРОДАЈЕ ДУЖНИЧКИХ ИНСТРУМЕНТА ПО ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛУ СВЕОБУХВАТНУ ДОБИТ

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2021.	1.4. - 30.6. 2020.	1.1. - 30.6. 2021.	1.1. - 30.6. 2020.
Реализовани добици	-	-	2.023	1.578
Реализовани губици	-	-	-	-
Нето реализовани добици од продаје дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	-	-	2.023	1.578

Одговарајући износи реализованих добитака по основу отпуштања резервација за очекиване кредитне губитке за продате дужничке инструменте су приказани у напомени 5.1.1.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

9. НЕТО ДОБИЦИ / (ГУБИЦИ) ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА

	За период			
	1.4. - 30.6. 2021.	1.4. - 30.6. 2020.	1.1. - 30.6. 2021.	1.1. - 30.6. 2020.
У хиљадама КМ				
Нето нереализовани добици / (губици) од курсних разлика	223	(188)	413	(78)
Нето реализовани добици од курсних разлика	68	7	168	22
Нето добици / (губици) од курсних разлика	291	(181)	580	(56)

10. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	За период			
	1.4. - 30.6. 2021.	1.4. - 30.6. 2020.	1.1. - 30.6. 2021.	1.1. - 30.6. 2020.
У хиљадама КМ				
Приход од дивиденде	1.297	-	1.297	-
Остали приходи	-	4	33	36
Приход од донација	1	16	2	34
Нето ефекти усклађивања вриједности нумизматичких збирки	30	101	(8)	66
УКУПНО	1.328	121	1.324	136

Током извјештајног периода Централна банка је стекла право на дивиденду по основу власништва акција код BIS банке. Износ утврђене дивиденде се састоји од редовне дивиденде и додатка на дивиденду по акцији.

11. ТРОШКОВИ ОСОБЉА

	За период			
	1.4. - 30.6. 2021.	1.4. - 30.6. 2020.	1.1. - 30.6. 2021.	1.1. - 30.6. 2020.
У хиљадама КМ				
Плате	2.451	2.378	4.894	4.758
Доприноси и друге накнаде на плате	1.397	1.352	2.788	2.705
Остале примања запослених	920	900	1.318	1.299
Доприноси и друге накнаде на остале примања запослених	342	338	450	452
Нето повећање у резервацијама за отпремнине запосленим	3	-	4	3
УКУПНО	5.113	4.968	9.454	9.217

Трошкови особља укључују 1.805 хиљада КМ обавезних доприноса за пензионо осигурање плаћених јавним заводима за пензионо осигурање у БиХ (1.1. - 30.6.2020. године: 1.766 хиљада КМ).

Просјечан број запослених у извјештајном периоду износи 371 (1.1. - 30.6.2020. године: 367 запослених).

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

12. АДМИНИСТРАТИВНИ И ОСТАЛИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2021.	1.4. - 30.6. 2020.	1.1. - 30.6. 2021.	1.1. - 30.6. 2020.
Трошкови производње и дизајна новчаница и кованица	1.000	686	1.796	1.294
Трошкови одржавања платних система	415	421	830	768
Трошкови ИТ инфраструктуре	214	197	407	371
Трошкови одржавања	140	266	195	341
Остали административни и оперативни трошкови	866	727	1.602	1.436
УКУПНО	2.635	2.297	4.830	4.210

13. НЕТО ОТПУШТАЊЕ / (ПОВЕЋАЊЕ) РЕЗЕРВАЦИЈА ЗА ОЧЕКИВАЊЕ КРЕДИТНЕ ГУБИТКЕ

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2021.	1.4. - 30.6. 2020.	1.1. - 30.6. 2021.	1.1. - 30.6. 2020.
Добици по основу отпуштања резервација за очекиване кредитне губитке:				
Депозити код иностраних банака	862	1.118	2.033	1.936
Дужнички инструменти	131	112	198	179
Остале финансијска имовина	15	3	17	5
Специјална права вучења у ММФ-у	-	-	-	-
	1.008	1.233	2.248	2.120
Губици по основу повећања резервација за очекиване кредитне губитке:				
Депозити код иностраних банака	(728)	(1.153)	(1.877)	(1.963)
Дужнички инструменти	(164)	(292)	(336)	(420)
Остале финансијска имовина	(2)	(1)	(5)	(4)
Специјална права вучења у ММФ-у	-	-	-	-
	(894)	(1.446)	(2.218)	(2.387)
Нето отпуштање / (повећање) резервација за очекиване кредитне губитке	114	(213)	30	(267)

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

14. НЕТО ДОБИТ ЗА ПЕРИОД

У хиљадама КМ	За период			
	1.4. - 30.6. 2021.	1.4. - 30.6. 2020.	1.1. - 30.6. 2021.	1.1. - 30.6. 2020.
Оперативни приходи	9.686	8.991	19.550	21.816
Оперативни трошкови	(8.373)	(7.903)	(15.528)	(14.700)
ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ ПРИЈЕ РЕЗЕРВАЦИЈА ЗА ОЧЕКИВАЊЕ КРЕДИТНЕ ГУБИТКЕ	1.313	1.088	4.022	7.116
Нето отпуштање / (повећање) резервација за очекиване кредитне губитке	114	(213)	30	(267)
НЕТО ДОБИТ ЗА ПЕРИОД	1.427	875	4.052	6.849

Како је објављено у напомени 2.7, инвестирање девизних резерви Централне банке се наставља обављати у изузетно неповољним и погоршаним условима негативних каматних стопа и приноса на финансијским тржиштима Еврозоне. Каматна стопа на стално расположиву могућност депоновања Европске централне банке је већ дужи низ година негативна, а кључна је детерминанта висине тржишних каматних стопа и приноса на финансијским тржиштима Еврозоне.

Композиција инвестираних девизних резерви, с друге стране, мора осигуравати гарантовану конвертибилност домаће валуте и извршавање монетарних операција Централне банке у сваком моменту. Централна банка при томе мора стриктно водити рачуна о законским захтјевима по питању високе ликвидности девизних резерви и примјерене сигурности улагања односно изложености финансијским ризицима.

Наведене неповољне околности заједно са дозвољеним законским оквиром за инвестирање девизних резерви афектирају генерисане каматне приходе и расходе Централне банке и основни су разлог одступања оперативних прихода у извјештајном периоду у односу на компаративни.

Ова напомена је објављена у сврху разумијевања одступања у приказаним износима за потребе финансијског објављивања, а не у сврху мјерења финансијске успјешности Централне банке за одређени период. Централна банка није профитно оријентисана институција већ врховна монетарна власт у БиХ. Финансијску мјеру успјешног пословања Централне банке представља поштовање аранжмана валутног одбора (напомена 3).

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

15. ГТОВИНА У СТРАНИМ ВАЛУТАМА

Готовина у страним валутама се држи у трезорима Централне банке. Готовина у страним валутама, анализирана према валутама, приказана је како слиједи:

	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
У хиљадама КМ		
Готовина у страним валутама:		
- EUR	436.354	142.128
- CHF	39	39
- USD	19	18
- GBP	17	17
УКУПНО	436.429	142.202

Током извјештајног периода Централна банка је извршила куповину готовине у EUR валути од иностране банке у износу од 293.375 хиљада КМ.

16. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА

Депозити код иностраних банака су инвестирана средства девизних резерви које Централна банка држи на рачунима страних централних и комерцијалних банака.

Анализа орочених депозита и депозита по виђењу код иностраних банака према валутама, дата је како слиједи:

	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
У хиљадама КМ		
Орочени депозити:		
- EUR	2.255.707	2.391.656
Умањено за исправку вриједности за очекиване кредитне губитке	(532)	(628)
	2.255.175	2.391.028
Депозити по виђењу:		
- EUR	656.587	1.430.953
- CHF	8.092	7.089
- GBP	2.157	2.080
- USD	2.006	1.101
	668.842	1.441.223
Умањено за исправку вриједности за очекиване кредитне губитке	(119)	(179)
	668.723	1.441.044
УКУПНО	2.923.898	3.832.072

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

16. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА (НАСТАВАК)

Депозити код иностраних банака укључују негативну обрачунату камату у износу од 1.448 хиљада КМ на дан 30. јуни 2021. године (31. децембар 2020. године: укључивали су негативну обрачунату камату у износу од 1.939 хиљада КМ).

Орочени депозити код иностраних банака, анализирани према преосталој уговореној рочности, дати су како слиједи:

	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
У хиљадама КМ		
До мјесец дана	508.786	1.032.703
Од једног до два мјесеца	468.227	253.800
Од два до три мјесеца	895.783	525.637
Од три до четири мјесеца	95.880	96.154
Од четири до дванаест мјесеци	287.031	483.362
Укупно	2.255.707	2.391.656
Умањено за исправку вриједности за очекivanе кредитне губитке	(532)	(628)
УКУПНО	2.255.175	2.391.028

	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
У хиљадама КМ		
Инострane централне банке	1.689.257	2.375.955
Инострane комерцијалне банке	1.235.292	1.456.924
Умањено за исправку вриједности за очекivanе кредитне губитке (напомена 5.1.1.)	(651)	(807)
УКУПНО	2.923.898	3.832.072

Више информација о распону композитног кредитног рејтинга и концентрацији кредитног ризика Централне банке за депозите код иностраних банака на извјештајне датуме је објављено у напомени 5.1.2.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

17. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ

Дужнички инструменти су класификовани по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит, а представљају средства девизних резерви инвестирана у ликвидне државне владине обвезнице земаља Еврозоне. Портфель се састоји од краткорочних и дугорочних обвезница влада са фиксном каматном стопом. Дужнички инструменти по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит су деноминовани у EUR валути.

Аналитичка структура дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит је сљедећа:

	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
У хиљадама КМ		
Купонске владине обвезнице	8.590.990	8.589.935
Дисконтне владине обвезнице	1.943.460	1.011.380
УКУПНО	10.534.450	9.601.315

На дан 30. јуни 2021. године резервације за очекиване кредитне губитке за дужничке инструменте, признате у осталој свеобухватној добити, износе 1.711 хиљада КМ (31. децембар 2020. године: 1.598 хиљада КМ).

Кретање дужничких инструмената по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит у извјештајним периодима приказана је у сљедећој табели:

	1.4. - 30.6. 2021.	1.4. - 30.6. 2020.	1.1. - 30.6. 2021.	1.1. - 30.6. 2020.	За период
У хиљадама КМ					
На дан 1. јануар	10.058.883	8.689.475	9.601.315	8.917.413	
Куповине током периода	1.297.069	1.152.461	2.549.691	1.659.651	
Продаје током периода	-	-	(284.941)	(316.129)	
Приход од камата признат током периода (напомена 6)	8.546	9.683	17.180	19.508	
Ефекти негативних каматних стопа признати током периода (напомена 6)	(5.747)	(3.490)	(10.561)	(6.746)	
Доспијећа дужничких инструмената	(766.906)	(541.813)	(1.189.150)	(955.511)	
Доспијећа купона	(31.073)	(36.378)	(56.081)	(57.854)	
Нето нереализована промјена у фер вриједности током периода	(26.322)	46.149	(93.003)	55.755	
На дан 30. јуни	10.534.450	9.316.087	10.534.450	9.316.087	

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

17. ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ (НАСТАВАК)

Осцилације цијена дужничких инструмената у извјештајном периоду у односу на упоредни су резултирале привременим падом њихове фер вриједности. Овај пад је аборбован постојањем одговарајућег нивоа резерви фер вриједности за дужничке инструменте у капиталу Централне банке. Ефекти привремених осцилација фер вриједности као посљедица тржишних услова на које Централна банка не може утицати, не повлаче никакве реализоване губитке за Централну банку већ представљају квантификацију тржишних услова у међународном финансијском окружењу за одређени период.

Више информација о распону композитног кредитног рејтинга и концентрацији кредитног ризика Централне банке за дужничке инструменте на извјештајне датуме је објављено у напомени 5.1.2.

Дужнички инструменти, анализирани по њиховом преосталом уговореном доспијећу, дати су како слиједи:

	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
У хиљадама КМ		
До 3 мјесеца	1.318.600	422.511
Од 3 до 12 мјесеци	2.271.119	2.382.176
Од 1 до 3 године	2.107.467	1.750.147
Преко 3 године	4.837.264	5.046.481
УКУПНО	10.534.450	9.601.315

18. МОНЕТАРНО ЗЛАТО

Фер вриједност монетарног злата на дан 30. јуни 2021. године износи 280.301 хиљада КМ, што представља 96.000 унци злата по вриједности од 2.920 КМ по унци (31. децембар 2020. године: 291.561 хиљада КМ, што је представљало 96.000 унци злата по вриједности од 3.037 КМ по унци; 30. јуни 2020. године: 297.691 хиљаду КМ, што је представљало 96.000 унци злата по вриједности од 3.101 КМ по унци). Монетарно злато је деноминовано у EUR валути.

Ефекти промјена фер вриједности монетарног злата у извјештајним периодима приказани су у сљедећој табели:

	За период			
	1.4. - 30.6. 2021.	1.4. - 30.6. 2020.	1.1. - 30.6. 2021.	1.1. - 30.6. 2020.
У хиљадама КМ				
Почетно стање	273.284	267.458	291.561	254.088
Нето нереализирана промјена у фер вриједности током периода	7.017	30.233	(11.260)	43.603
Закључно стање	280.301	297.691	280.301	297.691

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

19. ОСТАЛА ИМОВИНА

	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
У хиљадама КМ		
Потраживања од домаћих банака	2.055	1.756
Жиро рачуни	846	411
Потраживања од службеника по основу мањка готовог новца	600	600
Остале разне финансијска имовина	387	347
Укупно	3.888	3.114
Умањено за исправку вриједности за очекиване кредитне губитке	(606)	(618)
Укупно остале финансијска имовина	3.282	2.496
Унапријед плаћени трошкови	14.347	8.933
Нумизматичке збирке	975	986
Остале разне нефинансијска имовина	253	256
Укупно остале нефинансијска имовина	15.575	10.175
УКУПНО	18.857	12.671

На дан 30. јуни 2021. године унапријед плаћени трошкови укључују трошкове по основу производње новчаница и кованица у износу од 13.461 хиљаде КМ (31. децембар 2020. године: унапријед плаћени трошкови производње новчаница и кованица износили су 7.860 хиљада КМ).

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

20. НЕКРЕТНИНЕ, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Некретнине и опрема	Нематеријална имовина
У хиљадама КМ		
Набавна вриједност		
На дан 1. јануар 2021.	78.380	15.979
Набавке	155	61
Отписи и отуђења	(209)	-
На дан 30. јуни 2021.	78.326	16.040
Акумулирана амортизација		
На дан 1. јануар 2021.	29.820	14.745
Трошак амортизације	1.042	202
Отписи и отуђења	(209)	-
На дан 30. јуни 2021.	30.653	14.947
Нето књиговодствена вриједност		
На дан 1. јануар 2021.	48.560	1.234
На дан 30. јуни 2021.	47.673	1.093

На датум извјештавања, Централна банка није имала никаквих терећења по основу својих некретнина, опреме и нематеријалне имовине.

У оквиру некретнина и опреме исказано је купљено земљиште за потребе изградње нове пословне зграде Централне банке за Главну јединицу Сарајево у износу од 5.270 хиљада КМ. Централна банка је законски власник земљишта и нема неизвршених уговорних обавеза према продавцу земљишта. Наставак изградње пословног објекта Централне банке је привремено заустављен због кашњења у достављању потребне дозволе од стране продавца земљишта.

21. НОВЧАНИЦЕ И КОВАНИЦЕ У ОПТИЦАЈУ

	1.4. - 30.6. 2021.	1.4. - 30.6. 2020.	1.1. - 30.6. 2021.	1.1. - 30.6. 2020.
У хиљадама КМ				
Новчанице и кованице у оптицају на дан 1. јануар	6.222.255	5.683.972	6.172.457	5.199.916
Нето повећање током периода	219.031	150.791	268.829	634.847
Новчанице и кованице у оптицају	6.441.286	5.834.763	6.441.286	5.834.763

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

22. ДЕПОЗИТИ БАНАКА

Структура депозита банака приказана је у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
Депозити домаћих комерцијалних банака	5.940.857	5.900.698
Рачуни резерви организационих дијелова Централне банке	846	411
Посебни депозити домаћих комерцијалних банака - блокирана средства	33	33
УКУПНО	5.941.736	5.901.142

Депозити домаћих комерцијалних банака укључују негативну обрачунату камату у износу од 2.041 хиљаде КМ на дан 30. јуни 2021. године (31. децембар 2020. године: 1.302 хиљаде КМ).

Наредна табела даје приказ просјечног стања рачуна резерви домаћих комерцијалних банака, израчунатог за задњи десетодневни период на извјештајне датуме:

У хиљадама КМ	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
Обавезна резерва	2.864.980	2.727.364
Средства изнад обавезне резерве	3.211.414	3.038.133
УКУПНО	6.076.394	5.765.497

23. ДЕПОЗИТИ ВЛАДЕ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ИНСТИТУЦИЈА

Структура депозита Владе и осталих јавних институција приказана је у сљедећој табели:

У хиљадама КМ	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
Буџетски депозити институција БиХ	653.236	579.869
Остали депозити јавних институција и агенција у БиХ	261.307	231.805
Остали депозити домаћих влада и владиних институција	89.682	85.047
Депозитни рачун по трансакцијама ММФ-а	3.236	323
УКУПНО	1.007.461	897.044

24. РЕЗЕРВИСАЊА

Резервисања се односе на резервисања за отпремнине запосленим и резервисања за потенцијалне обавезе по основу судских спорова.

На дан 30. јуни 2021. резервисања у укупном износу од 1.361 хиљаде КМ се односе на резервисања за отпремнине запосленим (31. децембар 2020: 1.414 хиљада КМ).

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

25. ПРЕУЗЕТЕ И ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Судски спорови

На датуме извјештавања Централна банка се појављује као тужена страна у неколико судских процеса који произилазе из њеног пословања. Централна банка оспорава те тужбе и сматра да исти неће довести до других материјално значајних обавеза у садашњој фази одвијања судских процеса.

Преузете обавезе

На датуме извјештавања Централна банка нема уговорених обавеза које нису признate.

26. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

У хиљадама КМ	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
ММФ-ови рачуни број 1 и 2 (напомена 31)	1.608	1.587
Добављачи	1.424	1.932
Обрачунате обавезе за трошкове текућег периода	454	135
Депозити Свјетске банке	287	101
Остале финансијске обавезе	3	4
Укупно остале финансијске обавезе	3.776	3.759
Нефинансијске обавезе по разним основама	92	106
Наплаћени и одложени приходи будућег периода	39	54
Укупно остале нефинансијске обавезе	131	160
УКУПНО	3.907	3.919

27. КАПИТАЛ

Структура капитала је приказана у следећој табели:

У хиљадама КМ	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
Почетни капитал	25.000	25.000
Резерве	851.183	957.331
Генералне резерве (задржана добит)	545.203	545.203
Остале резерве	31.300	31.300
Резерве фер вриједности за дужничке и власничке инструменте по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит	196.526	291.527
Резервације за очекиване кредитне губитке	1.711	1.598
Резерве фер вриједности за монетарно злато	76.443	87.703
Нето добит за период	4.052	-
Укупно	880.235	982.331

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

28. НОВАЦ И НОВЧАНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

За потребе извјештаја о новчаним токовима, новац и новчани еквиваленти се сastoјe од:

У хиљадама КМ	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
Девизни депозити са роком доспијећа до три мјесеца или краће, од датума стицања	1.718.680	1.697.773
Девизни депозити по виђењу	668.842	782.133
Готовина у страним валутама	436.429	135.594
Специјална права вучења у ММФ-у	4.175	3.074
Жиро рачуни	846	747
Укупно	2.828.972	2.619.321
Умањено за исправку вриједности за очекиване кредитне губитке	(579)	(665)
УКУПНО	2.828.393	2.618.656

29. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Централна банка у оквиру свог редовног пословања ступа у трансакције са повезаним лицима. Имајући у виду да је Централна банка основана актом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, а да је почетни капитал уплаћен од стране Савјета министара Босне и Херцеговине, трансакције које се одвијају у оквиру редовних операција Централне банке са државом и државним институцијама представљају трансакције са повезаним лицима. У складу са Законом о Централној банци, Централна банка дјелује као агент државе БиХ и других државних институција. Централна банка прима депозите од државе БиХ и других државних институција и дјелује стриктно у име и по налогу депонента.

Трансакције са државом и државним институцијама приказане су у сљедећим табелама:

У хиљадама КМ	Министарство финансија и трезора БиХ	Агенција за осигурање депозита БиХ	Управа за индиректно опорезивање БиХ	Укупно
30. јуни 2021.				
ИМОВИНА				
Остала имовина	6	12	25	43
Укупно	6	12	25	43
ОБАВЕЗЕ				
Депозити депонената	570.127	242.172	140.811	953.110
Укупно	570.127	242.172	140.811	953.110
ПРИХОДИ				
Приходи од накнада и провизија	17	27	27	71
Укупно	17	27	27	71

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

29. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (НАСТАВАК)

У хиљадама КМ	Министарство финансија и трезора БиХ	Агенција за осигурање депозита БиХ	Управа за индијектно опорезивање БиХ	Укупно
31. децембар 2020.				
ИМОВИНА				
Остале имовина	25	1	1	27
Укупно	25	1	1	27
ОБАВЕЗЕ				
Депозити депонената	527.159	214.696	122.622	864.477
Укупно	527.159	214.696	122.622	864.477
ПРИХОДИ				
Приходи од накнада и провизија	35	12	4	51
УКУПНО	35	12	4	51

У обављању функција банкара, депозитара и фискалног агента прописаних Законом о Централној банци, Централна банка такође води одговарајуће рачуноводствене евиденције и извршава трансакције за државу и државне институције ванбилиансно. Више информација о овим ванбилијансним евиденцијама приказано је у напоменама 30 и 31.

Централна банка сматра да има директни однос повезаног лица са члановима кључног руководства, блиским члановима породица чланова кључног руководства и друштвима под контролом, заједничком контролом или значајним утицајем чланова кључног руководства и блиских чланова њихових породица.

Накнаде члановима кључног руководства

Укупне накнаде члановима кључног руководства у периоду 1.1. - 30.6.2021. године износе 483 хиљаде КМ, од чега се 302 хиљаде КМ односи на плате и остale накнаде, а 181 хиљада КМ на порезе и доприносе (У периоду 1.1. - 30.6.2020. године укупан износ од 430 хиљада КМ односио се на плате и остale накнаде у износу од 270 хиљада КМ, а 160 хиљада КМ на порезе и доприносе).

30. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ

Централна банка води одређене рачуне у страним валутама везане уз споразуме између влада БиХ и иностраних влада и финансијских организација. Како ови рачуни нису нити имовина нити обавезе Централне банке, они нису укључени у извјештај о финансијском положају Централне банке.

Такође, ванбилиансне ставке садрже девизне рачуне државних институција и агенција, као и комерцијалних банака, за које Централна банка дјелује као агент.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.

30. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ (НАСТАВАК)

Наредна табела приказује аналитику ових ванбилиансних ставки:

У хиљадама КМ	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
Депозити USAID-а	2.496	2.497
Депозити нерезидената	2.496	2.497
Депозити Савјета министара БиХ:	8.509	8.556
<i>Депозити Савјета министара БиХ на основу сукцесије</i>	<i>42</i>	<i>41</i>
<i>Депозити Савјета министара БиХ који се односе на сервисирање спољног дуга БиХ</i>	<i>6.721</i>	<i>6.738</i>
<i>Депозити Савјета министара БиХ који се односе на буџет институција БиХ</i>	<i>1.488</i>	<i>1.528</i>
<i>Остали депозити Савјета министара БиХ</i>	<i>258</i>	<i>250</i>
Депозити осталих резидената:	14.632	13.459
<i>Депозити - пензије из Њемачке</i>	<i>222</i>	<i>-</i>
<i>Депозитни рачуни банака</i>	<i>14.410</i>	<i>13.459</i>
Депозити резидената	23.141	22.015
Рачун за готовину - Агенција за осигурање депозита БиХ	40.488	73.684
Укупно - државне институције	40.488	73.684
УКУПНО	66.125	98.196

Министарство финансија и трезора БиХ је институција која дјелује у име Савјета министара БиХ и државе у управљању и координацији депозитима. На да 30. јуни 2021. године ова средства укупно износе 11.005 хиљада КМ (31. децембар 2020: 11.053 хиљада КМ).

31. ЧЛАНСТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У МЕЂУНАРОДНОМ МОНЕТАРНОМ ФОНДУ

У складу са споразумима између БиХ и ММФ-а Централна банка је одређена за фискалног агента и депозитара за чланство БиХ у ММФ-у. Улога Централне банке као фискалног агента је специфична због аранжмана валутног одбора. Централна банка дјелује у име БиХ у њеним односима са ММФ-ом, али нема никакву одговорност за средства и обавезе везане уз чланство.

Централна банка држи рачун специјалних права вучења у ММФ-у, ММФ-ов рачун број 1 и ММФ-ов рачун број 2 у извјештају о финансијском положају. Централна банка такође осигурава услуге чувања хартија од вриједности БиХ издатих за покриће чланства у ММФ-у и за реоткуп обавеза, а који су евидентирани у ванбилиансној евиденцији.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ*Одабране напомене уз Сажете финансијске извјештаје за период током године који је завршио 30. јуна 2021.***31. ЧЛАНСТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У МЕЂУНАРОДНОМ МОНЕТАРНОМ ФОНДУ (НАСТАВАК)**

Централна банка примјењује нето метод у приказивању финансијске позиције БиХ у ММФ-у, што је приказано у наставку:

У хиљадама КМ

	30. јуни 2021.	31. децембар 2020.
Квота	622.159	614.046
Специјална права вучења у ММФ-у	4.175	879
УКУПНО ИМОВИНА	626.334	614.925
ММФ-ов рачун бр. 1	1.555	1.535
ММФ-ов рачун бр. 2	53	52
Хартије од вриједности	1.527.694	1.520.009
Алокација SDR	377.439	372.517
Обрачуната камата на алокацију SDR	32	65
Рачуни плативих трошкова	1.591	1.670
УКУПНО ОБАВЕЗЕ	1.908.364	1.895.848
НЕТО ПОЗИЦИЈА БиХ У ММФ-у	1.282.030	1.280.923

Рачун хартија од вриједности, ММФ-ов рачун број 1 и ММФ-ов рачун број 2 предметом су валутног усклађивања увијек када се валута користи у финансијским трансакцијама између ММФ-а и БиХ. Најмање једном годишње, на крају ММФ-ове финансијске године (30. април), сва држања валута у ММФ-у се поново вреднују по важећем курсу SDR-а. Ова вриједносна прилагођавања се укључују у одговарајућа стања рачуна.

32. ДОГАЂАЈИ ПОСЛИJE ДАТУМА ИЗВЈЕШТАВАЊА

У периоду између 30. јуна 2021. године и датума одобрења ових сажетих финансијских извјештаја, није било догађаја који би захтијевали усклађивање или који су значајни, али не захтијевају усклађивање.